

"אתם, הכואבים כל יום"

יום הזיכרון לחללי חיל ההנדסה, חולדה, 1 באוגוסט 1994

בני המשפחות, הרמטכ"ל, קצין הנדסה ראשי, חברים,

על הגבעות ובמישורים הפרושים לנגד עינינו, התנהלו לפני ארבעים-ושש שנים קרבות עקובים מדם. לא הרחק מכאן, עלו באש משוריני שיירת חולדה, ולא הרחק מכאן הסתערו לוחמים, גלים גלים, על מבצר המשטרה בלטרון, ומכאן יצאו לפרוץ נתיב ב"דרך בורמה", וכאן הייתה נקודת היציאה לחלק גדול מן השיירות לירושלים הנצורה.

מולנו ונגדנו, באותם ימים, לחמו ערביי ארץ ישראל, הפלסטינים וחיילי הצבא הירדני. בימים אלה דומה כי נסגר מעגל: הפלסטינים והירדנים מושיטים יד לשלום, בנוסף על השלום שיש לנו עם מצרים. אמנם, עדיין לא שלמה המלאכה והסיכון לא יותר קטן מהסיכוי, ועדיין רובצות סכנות לפתחנו, אך העם ההולך בחושך החל לראות אור גדול. החלום הגדול של כולנו, לראות בסופן של כל המלחמות, עומד על סף מימוש. בנינו, ארבע-מאות-ושבעים-וחמישה חללי חיל ההנדסה בכל הזמנים, וחבריהם הנופלים במערכות ישראל, בפעולות הביטחון השוטף, בין המלחמות, בתאונות, לא יידעו את טעמו המתוק של השלום. עבורם טקסים לשלום, לחיצות-ידיים חגיגיות ואווירה של פיוס איחרו את המועד. אבל אתם, הכואבים כל יום וכל שעה, ואנחנו - המלווים אתכם במועקת השכול שאין לה מרפא - יודעים כי הניצחונות במלחמות ישראל ותהילתו של צה"ל כצבא מנצחים מקנים לנו היום את הסיכוי הגדול לשלום. הניצחונות עלו בחיי היקרים לכם ולנו, והם, הבנים והבנות, שילמו עד תום את מחיר יום השלום הקרב ובא. אין ניחומים למשפחות שאיבדו את היקרים להן. בשום מילון לא הודפסה המלה ששמה קץ לכאב. עוד לא נרקחה נוסחת קסמים שהסירה את היגון והתוגה - אבל אולי, אולי, הידיעה כי עכשיו עשוי לבוא קץ למלחמות וכי בני הדורות הבאים לא יידעו עוד שכול ומכאוב, היא שתהיה נחמתכם - ונחמת כולנו. אולי.

משפחות יקרות, במסע אל השלום אנו עוצרים, כמו היום, בחלקות הזיכרון, בנינו ובנותינו הבלתי-נראים הולכים איתנו ואנחנו בוכים - וממשיכים.